

Даниела Колева

Мукоячки

„Поне да беше спряло да вали!“ – мислеше си Божидара, докато се оглеждаше на кръстовището, преди да завие към магистралата. Чистачките на предното стъкло едва смогваха да изтрият напористите струи вода. Небето беше решило да си поплаче. Въпреки пороя, Божидара изглеждаше видимо доволна. Тя стисна волана и понастъпи газта. Изпробваше „новата“ стара кола, която чинно изпълняваше волята ѝ. Все още не ѝ се вярваше, че колегите ѝ сториха това за нея и за сина ѝ, най-вече за него.

„Колко ли време са ги събирали тия пари? – чудеше се тя. Как са се крили от мен, да не разбере, да го изненадат за дванадесетия му рожден ден. Ами Ангел, като я видя от терасата, щеше да подскочи от радост, ако можеше, чак очите му се засмяха.“

Божидара превключи скоростите и пак потъна в мисли:

„С нашите мизерни учителски заплати... да му внесат кола от чужбина... как само ще ни служи! Обещавам да го заведа навсякъде, където поиска, само да имаме повечко време, навсякъде където поиск...“

– Мамо, изпревари тази бричка – обади се Ангел.

Дара мигновено натисна педала и колата отхвърча напред. Дори и не си помисляше, че може да му откаже нещо.

Момчето бе увлечено от скоростта и гордо се пообърна към изоставщата кола. После пак се взря през изпотените стъкла в окъпаните дървета, поля, мантинели.

„За какво ли си мисли сега?“ – запита се Дара. Все ѝ се искаше да не е за онова... неизбежното.

– Мамо, нали ще видя морето? – попита то.

– Да, Анко, разбира се, че ще отидем, само да уредим формалностите по регистрацията в митницата и сме там. Дано не ни бавят много. – отвърна майката.

– Затъжил съм се за него...

Дара го погледна за миг, за нея нямаше нищо по-важно от чувствата на последното ѝ дете.

„Тъга – мислеше си тя – Няма да допусна да тъгува. Ние нямаме време за това!“

Момчето стоеше привързано с колана към седалката и не помръдваше дори ръцете си, отпуснати на коленете.

Майката го наблюдаваше с крайчеца на окоото си, като се мъчеше да улови мислите му. То се поусмихна и я изненада с въпроса си:

– Мамо, как съм наричал колената си като малък? Как беше... му...

– „Мукоячки“. Още щом проговорих почна да си измисляш разни

думички, все те поправяхме. Казваме ти „колена“, ти се смееш и отвърщаш „мукоячки“. Ние настояваме „колена“, ти пак „мукоячки, мукоячки“ и се плясваш по тях, после хукваш нанякъде.

„Докато можеше – изхрипя нещо у нея. Докато можеше бягаше, но започна да се клатушкаш като пате. Стори ми се, че ходилцата ти не са наред. Лекарят каза, че е от стъпалото, било дюстабан. Поръчахме ортопедични обувки... Защо си го повтарям – запита се тя. Докато започна все по-често да падаш, по няколко пъти на ден. Мукоячките не смагаха да завехнат... Стига... от това няма смисъл“ – пропъди мислите си и пак го погледна.

Момчето се променяше. Старееше. Тялото му пожълтя. Крайниците се заобляха все повече и ставаха безпомощни.

– Мамо, да отворя ли прозореца? – попита то.

– Да, сине, пусни два пръста въздух – съгласи се майката.

Дъждът беше понамалял. Момчето посегна с дясната си ръка към дръжката. Направи четвърт оборот и удвои усилията. Напрежение плъзна по лицето му. Взе да се зачервява. Майката го следеше косо. Стисна волана до побеляване на пръстите, само и само да не се протегне и да му помогне. Ангел съзнаваше безсилието си и щеше да го заболи още повече. Момчето пресегна и лявата си ръка, напъна се, стъклото помръдна, още мъничко... станаха два пръста. То отпусна ръце на коленете. Дара преглътна и му каза:

– Почти стигнахме, само май дето цял ден ще ни вали – и тревожно огледа неспокойното небе.

– Нищо, мамо, и дъждовната разходка ми харесва – отвърна момчето.

Наближиха олющена сива триетажна сграда с паркинг и спусната рампа. Божидара спря и зачака да я пропуснат. От нейната страна застана масивно тяло в дъждобран и разперен чадър. Тя отвори стъклото. Тялото измърмори:

– С чужди номера пет лева на час. Сега плащаш първия, на излизане другите – и протегна грабливи пръсти досами носа ѝ. Тя се отдръпна леко назад.

„Пет лева на час! Колко ли урока изнасям за тия пари. И колко ли часа ще ни държат“ чудеше се тя, докато подаваше петлевовата банкнота.

Паркира колата на посоченото място и угаси мотора. Погледна часовника си.

Бяха дошли тъкмо навреме. Огледът на колите трябваше да

започне. Тя се отпусна на седалката и зачака. Половин час се процеди лениво между капките дъжд. Огледа се. Наоколо чакаха и други коли. Ангел беше мълчалив, втрещен във вадичките на предното стъкло. Дара пусна чистачките на бавна степен. Никой не се задаваше. Тя пак се облегна на подглавника, времето за проверка свършваше. Съседите ѝ също се озъртаха нетърпеливо, Часът изтече.

Дара излезе от колата и се запъти към мъжа с дъждобрана:

– Днес оглед няма ли да има? – попита го тя.

Той погледна часовника си и рече:

– Времето свърши. Щом вали митничарите не излизат сутрин, чак следобед, ако спре.

Дара се учуди и влезе в сградата. На първия етаж се мъдреха два реда гишета, целите облепени с наредби, забрани, така че зад тях нищо не се виждаше. Хората чинно строени стискаха под мишница снопове документи и пристъпяха от крак на крак. Чакаха от сутринта. Беше задушно, но отнякъде идваше ухание на току-що сварено кафе. Божидара спря пред всяко гише. Промуши глава до всяка цепнатинка, през която се подаваха бумагите. Никой не работеше. Тя се зачуди:

– Но защо никой не работи?

Един глас тихо ѝ отвърна:

– Чакаме ги, госпожо, от сутринта ги чакаме да започнат.

Дара не проумяваше. Все едно да не влезе в час, да не си предаде урока. Отривисто

Почука на първото гише. Никой не се озова. Пак почука. И пак. Не-що се размърда зад предупреждението „Не чукай! Работим!“

Тя се наведе към процепа. Наперен митничар в сивкава униформа я стрелкаше недоволно, но това не я впечатли:

– Господине, кога ще направите огледа?

Длъжностното лице помълча, изсумтя и чак тогава отговори:

– Когато спре дъжда, госпожо! – трясна вратичката.

Преди да успее жената да реагира, той се изхлузи навътре.

Дара излезе навън и вдиша прохладата. Още валеше. Отиде при Ангел.

– Мамо, какво става? Колко ще чакаме? – попита то.

– Дълго, сине, дълго. – после добави – В тази страна се чака по много. За всичко. – и отново стисна въздишката си.

Наближаваше обяд, когато сивата униформа се провлачи до чакащите коли. Дара излезе и отвори предния капак. Подаде документите.

Митничарят смънка:

– „Рено Шамад“ седан, година на производство... нов внос, номер на двигателя... номер на шаси – и тръгна към Ангел, отвори вратата:

– Хей, момче, я да видя номера... не слизай – докато той отгърщаще облицовката на пода да свери някакви цифри, Ангел мъчно отмести с ръце краката си. Изправяйки се митничаря го загледа и си помисли: „Брей, че странно момче“. После откри, че лицето му не е съвсем детско – подпухнало, изопнато и пожълтяло, че под хлътналите гърди коремчето бе изхвъркнало и се очертаваше въпреки широката фланелка.

Длъжностното лице се озадачи. На задната седалка стояха някакви колела, като на велосипед, само че по-други, с черни метални обръчи пред тях. Той се стресна, когато разбра, че вижда сгъната инвалидна количка. Побърза да се изправи и да затвори вратата. Подаде документите и каза:

– До обед няма да стане, елате пак след един часа.

Дара погледна часовника си, беше почти обяд, а тя очакваше вече да са приключили. Отвори задната врата и взе да измъква количката. Свали я на мокрия асфалт и я разтвори. Ангел подаде русолявата си глава:

– Мамо, какво ще правим?

– Ще влезем да си запазим ред и без това чакат много хора. Ето хапни си – подаде му сандвич, стъкмен заранта у дома.

Докато момчето разгъваше салфетката, Дара го грабна от седалката, така, както бе правила хиляди пъти, и го премести в количката. Ставаше тежък, усещаше го по болката в кръста. Болката... какво значеше тя, дори не си спомняше, вече я бе преboleяло.

Вътре беше душно и празно. Зад гишетата пак нямаше никой, този път заради обедната почивка. Божидара ги обходи, изчете налепените бележки по стъклата и застана пред едно от тях. Прегледа още веднъж документите и чакащите от сутринта взеха да прииждат. Някои я бяха запомнили и сега любопитно разглеждаха момчето в количката. Тя отдавна бе свикнала и не обърна внимание на съжалителния интерес, но им благодари, че и дават ред.

Малко след един часа гишето щракна и някой нареди:

– Дайте документите!

Дара запровира през тесния процепа свидетелства и удостоверения.

Гласът отвътре пак се обади:

– Къде е решението от ТЕЛК?

Дара му го посочи с пръст.

– Какво е ПМД – попита и сам взе да си отговаря, разчитайки

думите след съкращението. Дара го изпревари и обясни:

– Прогресивна мускулна дистрофия, тип Дюшен.

Дължностното лице я погледна над очилата и рече:

– Трябва да се завери в нашия правен отдел. Горе на третия етаж. –

Подаде й решението и извика: „Следващия“.

Дара се огледа за сина си:

– Анко, качвам се за малко горе.

– Добре мамо, чакам те тук.

Дара заизкачва стълбите, намери стаята и почука. Не й отговориха. Заслуша се и долови оживен разговор между жени. Почука пак и влезе. Поздрави, но не я чуха.

Три дами облакътени през бюрата си, с гръб към вратата, се бяха надвесили над последния каталог на „Ейвън козметикс“ и обсъждаха поръчките си. Дара безизкуствено се закашля от тютюневия дим завлядл стаята.

И трите се обърнаха. Стреснаха се и на лицата им веднага застана недоволството от прекъснатата занимавка.

Дара повтори поздрава. Едната, явно най-старшата се изправи, попридърпа сакото си и изрече със зле прикрита неприязън:

– Кажете?

– От регистрация ме пращат при Вас за заверка на решението.

Главната пое листа и взе да чете. От край до край. Разгледа печата и почна пак отначало. Колежките мълчаливо я следяха, като не смееха да продължат с каталога.

Шефката разгърна някакви папки, свери диагнозата с тях и бавно поsegна към печата. Изсумтя и го постави върху листа. Подписа се, изгледа презрително Дара отгоре додолу и бавно го подаде. Дара благодари. На излизане чу реплика: – от какво ли няма да се разболеят, само и само да не платят митото!

Дара трепна. Щеше да се върне, но размисли и си каза: „Дано не ти се налага да разболееш детето си и да виждаш как си отива!“

Забърза надолу. Ангел забеляза майка си веднага. Тя приближи:

– Още малко... свършваме.

Момчето кимна.

Дара застана пак на гишето. Зачака митничаря да я погледне, провря листа в процепа с надеждата това да е последно.

Отвътре й подадоха картонче:

– Обадете се на този номер дали сте допуснати до инвалидна регистрация.

– Кога? – попита тя.

– Най-рано след месец.

Прозорчето щракна. Дара въздъхна почти с облекчение.

– Тръгва ме ли, мамо?

– Да, Анко, морето ни чака!

Преодоля с отработена лекота двете стъпала на изхода. Навън я посрещна освеженият следобед, вече не валеше. Премести Ангел в колата, сгъна количката и сядайки зад волана му каза:

– Започва нашето приключение!

С хъс запали мотора, пазачът побърза да вдигне бариерата. Дара пусна стъклото, готова да доплати за дългото чакане.

Мъжът доближи и й каза:

– Карай, карай!

– Но аз ви дължа... – той я прекъсна:

– Нищо не ми дължиш... зарадвай момчето!

– Точно това ще направя! – благодари с усмивка и потегли.

Пътят извиваше досами морето. Редяха се малки заливчета с плажове примамващи усамотените. Проврял глава през стъклото, погален от лекия морски бриз, Ангел доволно примижаше:

– Мамо, да спрем тук. – помоли той.

– Готово! – съгласи се майката.

Тя отби колата от пътя и спря. Момчето нетърпеливо, с всичките усилия на двете си ръце, отвори вратата. Майката вече бе разгънала количката, преве се и го премести в нея То заговори:

– Бяхме на море с тате, батко и кака, преди... четири години... Тогава можех да ходя...

Майката веднага го окуражи:

– И сега ще можем! Вече и колата ще ни помага.

Дара забута количката към морето. Няколко завъртания и гумите заораха в пясъка.

Ангел се пообърна към майка си:

– Много е красиво... Щастливец съм аз, че си ме родила тук, където няма земетресения, наводнения, торнадо, и че точно ти си ми майка!

– Анко, в мен е причи... – той не я остави да довърши.

– Недей мамо, доволен съм, че нищо не ме боли! Не се вини за онази дефектна хромозома. Нали е само в мен! Нали кака и бате са здрави! И те са твои деца, и те обичат, като мен... много.

Дара едва се съдържа, брадичката й затрепери. Не можа нищо да му каже.

– ...и когато мина отгатык, пак ще съм до теб.

КРАЙ

© Даниела Колева

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2086>]